

Διάγραμμα εγχειριδίου

Πρόλογος	V
Διάγραμμα εγχειριδίου.....	VII
Αναλυτικό διάγραμμα	XI
Συνομογραφίες.....	XXVII

1. Κεφ.: Εισαγωγή.....	1
Α. Ένταξη του δικαίου των τεχνικών επινοήσεων στην βιομηχανική ιδιοκτησία ..	1
Β. Τεχνική πρόοδος από οικονομική άποψη και ευρεσιτεχνία	4
Γ. Βασικά χαρακτηριστικά της ευρεσιτεχνίας	15
Δ. Πηγές του ελληνικού δικαίου της ευρεσιτεχνίας	19
Ε. Ιστορία του δικαίου της ευρεσιτεχνίας	20
ΣΤ. Το δίκαιο ευρεσιτεχνίας στην ελληνική θεωρία και πράξη	22
Ζ. Σχέση με άλλους κλάδους.....	23
Η. Συστήματα κτήσεως διπλώματος ευρεσιτεχνίας.....	39
2. Κεφ.: Βασικές έννοιες και αξιολογικοί παράμετροι	40
Α. Ευρεσιτεχνία και εφεύρεση ως δικαιώματα επί άυλου αγαθού	40
Β. Η στάθμη της τεχνικής.....	46
Γ. Ο μέσος ειδικός ως κριτήριο.....	47
Δ. Ζητήματα δικαίου ευρεσιτεχνίας de lege ferenda	49
Ε. Αρνητικές πλευρές της ευρεσιτεχνίας.....	52
3. Κεφ.: Ουσιαστικές θετικές και αρνητικές προϋποθέσεις της ευρεσι- τεχνίας - εξαιρέσεις.....	57
Α. Γενικά.....	57
Β. Εφεύρεση και «μη εφευρέσεις»	59
Γ. Η τεχνική – ο τεχνικός χαρακτήρας της εφευρέσεως	61
Δ. Μη τεχνικά επιτεύγματα εφευρέσεις – αποκλεισμός από την έννοια της εφευρέσεως	65
Ε. Νέο, εφευρετική δραστηριότητα και βιομηχανική εφαρμογή (γενικά).....	72
ΣΤ. Το νέο.....	73
Ζ. Η εφευρετική δραστηριότητα	77
Η. Η βιομηχανική εφαρμογή.....	98

Θ. Αποκλεισμός από την χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας	101
4. Κεφ.: Εφευρέτης και δικαιούχος ευρεσιτεχνίας	105
Α. Εφευρέτης και δηλών την εφεύρεση	105
Β. Η αγωγή διεκδικήσεως της ευρεσιτεχνίας	108
Γ. Εφευρέσεις εργαζομένων.....	111
5. Κεφ.: Η χορήγηση του διπλώματος ευρεσιτεχνίας.....	117
Α. Συστήματα χορηγήσεως	117
Β. Κατάθεση αιτήσεως	120
Γ. Παραδεκτό αιτήσεως, δημοσιότητα και χορήγηση διπλώματος.....	137
Δ. Κατηγορίες διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας	140
6. Κεφ.: Εξουσίες και όρια του δικαιώματος	151
Α. Εξουσίες.....	151
Β. Όρια.....	160
7. Κεφ.: Η ευρεσιτεχνία ως αντικείμενο συναλλαγής	173
Α. Εισαγωγή – μορφές εκμεταλλεύσεως στις συναλλαγές	173
Β. Μεταβίβαση ευρεσιτεχνίας	178
Γ. Άδεια χρήσεως	181
8. Κεφ.: Απώλεια του δικαιώματος	197
Α. Πάροδος διάρκειας προστασίας, έκπτωση και παραίτηση.....	197
Β. Παύση ισχύος	199
Γ. Ακύρωση διπλώματος	200
9. Κεφ.: Η προστασία της ευρεσιτεχνίας	211
Α. Η προσβολή – γενική προσέγγιση.....	211
Β. Εύρεση του αντικείμενου και πεδίου προστασίας – ερμηνεία διπλώματος....	211
Γ. Η επέμβαση στις αποκλειστικές εξουσίες του δικαιούχου	230
Δ. Μεθοδολογικά βήματα διερευνήσεως της προσβολής.....	230
Ε. Αξιώσεις λόγω προσβολής.....	231
ΣΤ. Δικονομικά ζητήματα	252
10. Κεφ.: Ιδιαίτεροι τομείς: software, βιοτεχνολογία	259
Α. Εισαγωγικές παρατηρήσεις.....	259
Β. Ευρεσιτεχνία και προγράμματα ηλεκτρονικών υπολογιστών.....	260
Γ. Βιοτεχνολογία.....	265

11. Κεφ.: Ευρεσιτεχνίες φαρμάκων και συγγενείς νομικές ρυθμίσεις	281
Α. Δίκαιο ευρεσιτεχνίας και δημόσια υγεία.....	281
Β. Ευρεσιτεχνία επί φαρμακευτικών προϊόντων.....	283
Γ. Ο Καν. 141/2000 για τα ηλεγόμενα «ορφανά φάρμακα»	292
12. Κεφ.: Το ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας	295
Α. Εισαγωγή	295
Β. Διατάξεις ουσιαστικού δικαίου	297
Γ. Αίτηση, απονομή και ακύρωση του διπλώματος.....	302
13. Κεφ.: Διεθνές, ευρωπαϊκό και ιδιωτικό διεθνές δίκαιο της ευρεσιτεχνίας	307
Α. Διεθνές δίκαιο ευρεσιτεχνίας	307
Β. Το ευρωπαϊκό δίπλωμα ενιαίου αποτελέσματος	313
Γ. Γενικές αρχές των Διεθνών Συμβάσεων σε σχέση με την ευρεσιτεχνία ...	315
Δ. Άμεση εφαρμογή των Διεθνών Συμβάσεων	321
Ε. Το ιδιωτικό διεθνές δίκαιο της ευρεσιτεχνίας.....	322
14. Κεφ.: Πιστοποιητικό υποδείγματος χρησιμότητας	327
Α. Έννοια και προϋποθέσεις προστασίας.....	327
Β. Αναλογική εφαρμογή διατάξεων της ευρεσιτεχνίας – σύγκριση δικαιωμάτων.....	331
15. Κεφ.: Know how (τεχνογνωσία)– συμβάσεις μεταφοράς τεχνογνωσίας	333
Α. Η έννοια του know how (τεχνογνωσίας).....	333
Β. Νομική φύση και προστασία	341
Γ. Οι συμβάσεις μεταφοράς τεχνολογίας στο ν. 1733/1987	352
Βιβλιογραφία	353
Ευρετήριο	367

Αναλυτικό διάγραμμα

Πρόλογος	V
Διάγραμμα εγχειριδίου.....	VII
Αναλυτικό διάγραμμα	XI
Συνομογραφίες.....	XXVII

1. Κεφ.: Εισαγωγή

A. Ένταξη του δικαίου των τεχνικών επινοήσεων στην βιομηχανική ιδιοκτησία	1
I. Διανοητική ιδιοκτησία	1
II. Ευρεσιτεχνία και άλλα δικαιώματα προστασίας της τεχνολογίας ως αντικείμενο της βιομηχανικής ιδιοκτησίας.....	1
III. Βιομηχανική ιδιοκτησία στο ηπειρωτικό και αγγλοσαξωνικό δίκαιο	3
IV. Αντικείμενο εγχειριδίου και δομή του	3
B. Τεχνική πρόοδος από οικονομική άποψη και ευρεσιτεχνία.....	4
I. Τεχνική πρόοδος από οικονομική άποψη	4
II. Η επίδραση της ευρεσιτεχνίας στην οικονομική πρόοδο	5
III Δικαιοπολιτική δικαιολόγηση - θεωρίες	6
1. Παραδοσιακές θεωρίες	6
2. Όρια των θεωριών	9
3. Ο θεσμός της ευρεσιτεχνίας ως μηχανισμός κινητοποίησης και αποσβέσεως επενδύσεων.....	10
4. Ευρεσιτεχνία και μεταφορά τεχνολογίας	11
5. Η προσέγγιση υπό την οπτική γωνία της θεωρίας περί οικονομικών δικαιωμάτων ιδιοκτησίας (property rights theory)	12
IV. Η ευρεσιτεχνία ως νομικό μονοπώλιο στον ανταγωνισμό	13
V. Ευρεσιτεχνία και άυλη πληροφορία	14
Γ. Βασικά χαρακτηριστικά της ευρεσιτεχνίας.....	15
I. Άυλο αγαθό – φορέας του	15
II. Η αρχή της εδαφικότητας	16
III. Χαρακτηριστικά του δικαιώματος επί της ευρεσιτεχνίας	17
1. Δικαίωμα ιδιωτικού δικαίου	17
2. Η αρχή του μερισμού των εξουσιών.....	18
IV. Χαρακτηριστικά άλλων δικαιωμάτων στον τεχνολογικό τομέα.....	19

Δ.	Πηγές του ελληνικού δικαίου της ευρεσιτεχνίας	19
Ε.	Ιστορία του δικαίου της ευρεσιτεχνίας	20
ΣΤ.	Το δίκαιο ευρεσιτεχνίας στην ελληνική θεωρία και πράξη	2
Ζ.	Σχέση με άλλους κλάδους	23
	I. Συνταγματικό δίκαιο	23
	II. Διοικητικό δίκαιο	24
	III. Αστικό δίκαιο	24
	IV. Δίκαιο πνευματικής ιδιοκτησίας	26
	V. Δίκαιο σημάτων	27
	VI. Σχέση με το δίκαιο του αθέμιτου ανταγωνισμού	28
	1. Ο κανόνας	28
	2. Ειδικές περιστάσεις	29
	VII. Δίκαιο κατά των περιορισμών του ανταγωνισμού	31
	1. Γενικές παρατηρήσεις	31
	2. Δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας ως «μονοπωλιακά δικαιώματα»	31
	3. Η ευρεσιτεχνία ως μονοπωλιακό δικαίωμα	33
	4. Η απαγόρευση συμπράξεων και εξαίρεση	36
	5. Κατάχρηση δεσπόζουσας θέσεως μέσω ενασκήσεως εξουσιών από το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας	37
Η.	Συστήματα κτήσεως διπλώματος ευρεσιτεχνίας	39

2. Κεφ.: Βασικές έννοιες και αξιολογικοί παράμετροι

A.	Ευρεσιτεχνία και εφεύρεση ως δικαιώματα επί άυλου αγαθού	40
	I. Δικαίωμα επί της εφευρέσεως και ευρεσιτεχνίας ως παράλληλα δικαιώματα	40
	II. Δικαίωμα επί της εφευρέσεως ως περιουσιακό δικαίωμα με ηθικές εξουσίες	40
	1. Κτήση του δικαιώματος	40
	2. Νομική φύση	42
	3. Περιουσιακή και ηθική όψη	42
	III. Δικαίωμα επί της ευρεσιτεχνίας ως αμιγές περιουσιακό δικαίωμα	43
	IV. Ευρύτητα και η αμφισβητούμενη αξιολογική ουδετερότητα του δικαίου της ευρεσιτεχνίας	43
	1. Ευρύτητα και αξιολογική ουδετερότητα	43
	2. Ηθικές διαστάσεις στο δίκαιο της ευρεσιτεχνίας	45
B.	Η στάθμη της τεχνικής	46
	I. Βασικό νομικό φίλτρο	46

II. Έννοια και σημασία	47
Γ. Ο μέσος ειδικός ως κριτήριο	47
I. Έννοια	47
II. Συνδρομή μέσου ειδικού.....	49
Δ. Ζητήματα δικαίου ευρεσιτεχνίας de lege ferenda	49
I. Η «ιδιωτικοποίηση» της πληροφορίας και τα όριά της.....	49
II. Ανάγκη διαφοροποιημένων ορίων	51
E. Αρνητικές πλευρές της ευρεσιτεχνίας	52
I. Κίνδυνοι από την χρήση της ευρεσιτεχνίας ως μέσο επιχειρηματικής στρατηγικής	52
II. Θεσμός της ευρεσιτεχνίας και αναπτυσσόμενες χώρες	55

3. Κεφ.: Ουσιαστικές θετικές και αρνητικές προϋποθέσεις της ευρεσιτεχνίας - εξαιρέσεις

A. Γενικά.....	57
I. Βασικά ερωτήματα και ratio προϋποθέσεων	57
II. Προϋποθέσεις διπλώματος ευρεσιτεχνίας ως αόριστες νομικές έννοιες	58
III. Χρονικό σημείο συνδρομής τους.....	58
B. Εφεύρεση και «μη εφευρέσεις».....	59
Γ. Η τεχνική – ο τεχνικός χαρακτήρας της εφευρέσεως	61
I. Αδυναμία ορισμού – δυναμικό περιεχόμενο.....	61
II. Τομείς της τεχνικής.....	62
1. Άψυχη φύση	62
2. Ζώσα φύση.....	63
3. Εκτός τεχνικής το ανθρώπινο σώμα – εξαιρέσεις σύμφωνα με την Οδηγία 98/44	63
III. Δεκτικότητα εκτελέσεως και επαναλήψεως ως χαρακτηριστικά της έννοιας της τεχνικής	65
Δ. Μη τεχνικά επιτεύγματα/εφευρέσεις – αποκλεισμός από την έν- νοια της εφευρέσεως.....	65
I. Γενικά - ratio.....	65
II. Ειδικά οι ανακαλύψεις	67
III. Αισθητικές δημιουργίες	70
IV. Σχέδια, κανόνες, μέθοδοι για πνευματικές και οικονομικές δρα- στηριότητες	71
V. Συνδυασμός τεχνικών και μη τεχνικών στοιχείων.....	71
E. Νέο, εφευρετική δραστηριότητα και βιομηχανική εφαρμογή (γε- νικά)	72

I. Γενικά	72
II. Η σημασία των αξιώσεων	72
ΣΤ. Το νέο	73
I. Έννοια	73
II. Το νέο και η εφευρετική δραστηριότητα.....	73
III. Τι ανήκει στην στάθμη της τεχνικής	74
IV. Δημοσιότητα.....	75
V. Παρέκκλιση από τον προσδιορισμό του νέου.....	77
VI. Διαδικασία εξετάσεως του νέου	77
Z. Η εφευρετική δραστηριότητα	78
I. Γενικά	78
II. Αόριστη νομική έννοια και πραγματικά περιστατικά	79
III. Η ελληνική νομολογία.....	81
IV. Έννοια και λειτουργία- συγκεκριμενοποίηση	81
1. Νομοθετικός ορισμός	81
2. Η πυραμίδα των τεχνικών πληροφοριών.....	82
3. Στοιχεία ορισμού	84
4. Ειδικότερα η έννοια του μη «προφανούς» και ο μέσος ειδικός.....	86
V. Ειδικά η στάθμη της τεχνικής στο νέο και την εφευρετική δραστη- ριότητα – διαφορές	87
1. Περιεχόμενο.....	87
2. Εκτός στάθμης της τεχνικής.....	87
3. Εξέταση του νέου και της εφευρετικής δραστηριότητας -διαφορές ...	87
α. Ποσοτική / ποιοτική διαφορά.....	87
β. Ολιστική / αποσπασματική θεώρηση.....	88
VI. Κριτήρια και βήματα για την εξειδίκευση της εφευρετικής δραστη- ριότητας	89
1. Κριτήρια	89
2. Σημασία.....	89
3. Εντοπισμός της εφευρετικής δραστηριότητας σε κάθε φάση δη- μιουργίας μιας εφευρέσεως.....	90
4. Διαδικαστικά βήματα.....	90
α. Γενικές παρατηρήσεις	90
β. Η μέθοδος του Ευρωπαϊκού Γραφείου Διπλωμάτων Ευρεσι- τεχνίας	91
γ. Η αγγλική νομολογία	92
5. Ερωτήματα σε σχέση με τον μέσο ειδικό.....	93
VII. Ενδείξεις για την ύπαρξη εφευρετικής δραστηριότητας	93
1. Λειτουργία και όρια.....	93
2. Θετικές ενδείξεις.....	95

3. Αρνητικές ενδείξεις	97
H. Η βιομηχανική εφαρμογή	98
I. Έννοια	98
II. Εξαιρέσεις από την έννοια της βιομηχανικής εφαρμογής	99
III. Χρησιμότητα και κοινωνική συμβολή της εφευρέσεως ως κριτήριο; ...	101
Θ. Αποκλεισμός από την χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας	101
I. Εισαγωγικά	101
II. Αντίθεση στα χρυσά ήθη και την δημόσια τάξη	102

4. Κεφ.: Εφευρέτης και δικαιούχος ευρεσιτεχνίας

A. Εφευρέτης και δηλών την εφεύρεση	105
I. Εισαγωγικές παρατηρήσεις.....	105
II. Η αρχή του πραγματικού εφευρέτη	105
1. Η δημιουργία της εφευρέσεως.....	105
2. Περισσότεροι εφευρέτες.....	106
III. Η αρχή του πρώτου δηλούντος	107
IV. Παράλληλες καταθέσεις.....	108
B. Η αγωγή διεκδικήσεως της ευρεσιτεχνίας	108
I. Σκοπός	108
II. Προϋποθέσεις και έννομες συνέπειες	109
Γ. Εφευρέσεις εργαζομένων	111
I. Εισαγωγικές παρατηρήσεις	111
II. Η βασική ρύθμιση στο νόμο	112
III. Είδη εφευρέσεων	113
1. Ελεύθερη εφεύρεση	113
2. Υπηρεσιακή εφεύρεση	114
3. Εξαρτημένη εφεύρεση	114
4. Κοινή υποχρέωση μυστικότητας.....	115
5. Τεχνικοί νεωτερισμοί στο πλαίσιο μιας επιχειρήσεως.....	115

5. Κεφ.: Η χορήγηση του διπλώματος ευρεσιτεχνίας

A. Συστήματα χορηγήσεως	117
I. Σημασία της καταθέσεως	117
II. Το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας ως ατομική εκτελεστή διοικητική πράξη....	117
III. Τα δύο βασικά μοντέλα και διαδικασίες χορηγήσεως του δικαιώ- ματος επί της ευρεσιτεχνίας	118
IV. Το σύστημα του νόμου.....	119
B. Κατάθεση αιτήσεως	120
I. Εισαγωγικά	120

II. Ο κανόνας της μιας εφευρέσεως ανά κατάθεση.....	121
III. Η σημασία της ημερομηνίας καταθέσεως	121
IV. Οι αξιώσεις	121
1. Έννοια και λειτουργία.....	121
2. Διάκριση μεταξύ κυρίας και εξαρτημένων αξιώσεων	124
3. Πρακτική σημασία αξιώσεων στην κατάθεση και προστασία του διπλώματος.....	124
4. Βασική δομή αξιώσεως	125
5. Ελάχιστες απαιτήσεις κατά περιεχόμενο στις αξιώσεις	125
6. Διμερής διάρθρωση	126
7. Προοίμιο και κατηγορία εφευρέσεως.....	127
8. Η αρχή της σαφήνειας των αξιώσεων.....	127
9. Disclaimer	127
V. Περιγραφή	128
VI. Η αποκάλυψη της εφευρέσεως μέσω της περιγραφής	128
1. Αποκάλυψη της ευρεσιτεχνίας και στοιχεία της αιτήσεως	128
2. Αποκάλυψη της εφευρέσεως πρωτίστως μέσω της περιγραφής	129
3. Λειτουργίες της αποκαλύψεως	130
4. Ο μέσος ειδικός	132
5. Η επάρκεια.....	133
6. Βιοηθικό υλικό	134
VII. Η περίληψη της εφευρέσεως	135
VIII. Η αλληλαγή της αιτήσεως.....	135
IX. Δικαίωμα προτεραιότητας - Διεκδίκηση διεθνούς προτεραιότητας	135
Γ. Παραδεκτό αιτήσεως, δημοσιότητα και χορήγηση διπλώματος.....	137
I. Παραδεκτό αιτήσεως	137
II. Πληροφόρηση τρίτων και της ολότητας.....	138
III. Χορήγηση του διπλώματος	138
IV. Διπλή προστασία της ίδιας εφευρέσεως	138
Δ. Κατηγορίες διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας.....	140
I. Εισαγωγικά – βασικές κατηγορίες	140
II. Δίπλωμα προϊόντος	141
III. Δίπλωμα μεθόδου	143
IV. Δίπλωμα εφαρμογής.....	144
V. Δίπλωμα τροποποιήσεως	145
VI. Δίπλωμα εξαρτημένο	146
VII. Δίπλωμα που ενδιαφέρει την εθνική άμυνα.....	146
VIII. Άλλες διακρίσεις εφευρέσεων	147
1.Εισαγωγικά	147
2. Συνδυαστική εφεύρεση.....	147

3. Η εφεύρεση μεταφοράς λύσεως	147
4. Εφεύρεση επιλογής	148
5. Εφεύρεση αναλόγου εφαρμογής	148
6. Πρωτοποριακή εφεύρεση	148

6. Κεφ.: Εξουσίες και όρια του δικαιώματος

A. Εξουσίες	151
I. Εισαγωγικά	151
II. Φορέας του αξιώσεων	152
III. Έκταση προστασίας	152
1. Οριοθέτηση κατ' αντικείμενο	152
2. Χρονική οριοθέτηση	153
3. Γεωγραφική οριοθέτηση	153
IV. Εξουσίες	153
1. Εισαγωγικά	153
2. Ευρεσιτεχνία προϊόντος.....	154
α. Παραγωγή	154
β. Προσφορά και διάθεση.....	154
γ. Θέση σε κυκλοφορία και εισαγωγή	154
δ. Χρήση και κατοχή.....	155
3. Ευρεσιτεχνία μεθόδου	156
α. Γενική εξουσία	156
β. Εφαρμογή και προσφορά της προστατευόμενης μεθόδου	156
γ. Πράξεις σχετικά με το προϊόν που παράγεται με την προστατευόμενη μέθοδο	156
αα. Εξουσίες και νόμιμο τεκμήριο.....	156
ββ. Ανάλυση εξουσίας	158
4. Η έμμεση χρησιμοποίηση της ευρεσιτεχνίας	159
B. Όρια	160
I. Εισαγωγικά	160
II. Όρια των εξουσιών του κατόχου του διπλώματος	162
1. Η χρήση της εφευρέσεως για σκοπούς μη επαγγελματικούς ή ερευνητικούς	162
α. Χρήση για σκοπό μη επαγγελματικό.....	162
β. Χρήση για ερευνητικό σκοπό	162
2. Χρήση σε μέσα διεθνούς κυκλοφορίας.....	163
3. Παρασκευή φαρμάκου από φαρμακείο	164
4. Δικαίωμα προηγούμενης χρήσεως.....	164
III. Ειδικά η ανάλυση της εξουσίας θέσεως σε (πρώτη) κυκλοφορία	165

IV. Χρονικό όριο προστασίας	168
V. Ο θεσμός της υποχρεωτικής άδειας εκμεταλλεύσεως	169

7. Κεφ.: Η ευρεσιτεχνία ως αντικείμενο συναλληλαγής

A. Εισαγωγή – μορφές εκμεταλλεύσεως στις συναλληλαγές.....	173
I. Γενικά	173
II. Εφαρμοζόμενες διατάξεις.....	174
III. Διάκριση μεταξύ ενοχικής και εκποιτικής συμβάσεως	175
IV. Συμβάσεις μεταβιβάσεως και άδειες εκμεταλλεύσεως ευρεσιτεχνίας ως ριποκίνδυνες συμβάσεις;	176
V. Αδυναμία εφαρμογής του σκοπού της μεταβιβάσεως	177
B. Μεταβίβαση ευρεσιτεχνίας	178
I. Αντικείμενο μεταβιβάσεως.....	178
II. Ευθύνη μεταβιβάζοντος.....	178
III. Έγγραφος τύπος και καταχώριση.....	179
IV. Μεταβίβαση αιτία θανάτου	180
V. Μεταβίβαση του δικαιώματος προσδοκίας επί ευρεσιτεχνίας.....	180
VI. Ενέργεια μεταβιβάσεως	180
VII. Συμμεταβίβαση και μυστικού συνοδευτικού know how;.....	181
VIII. Μεταβίβαση επιχειρήσεως και ευρεσιτεχνία	181
Γ. Άδεια χρήσεως	181
I. Έννοια - διακρίσεις	181
1. Λειτουργία στην οικονομία.....	181
2. Εμφάνιση στις συναλληλαγές	182
3. Έννοια	182
4. Βασικές παρατηρήσεις.....	184
5. Δογματικά χαρακτηριστικά	185
6. Περιορισμοί κατά αντικείμενο, μορφή χρήσεως, χρονική διάρκεια και τόπο.....	185
7. Εφαρμοζόμενες διατάξεις	187
8. Τύπος.....	187
9. Το δίκαιο κατά των περιορισμών του ανταγωνισμού ως βασική επιφύλαξη της νομιμότητας των όρων σε συμβάσεις εκμεταλλεύσεως.....	188
10. Άδεια χρήσεως και συμμεταβίβαση know how	189
II. Απλή και αποκλειστική άδεια χρήσεως.....	189
1. Βασική διάκριση.....	189
α. Αποκλειστική άδεια	189
β. Απλή άδεια	190

III. Νομική φύση	190
1. Πρακτική σημασία της διακρίσεως	190
2. Πρακτική σημασία στην προσβολή του δικαιώματος ευρεσιτεχνίας	191
3. Η νομική φύση της αποκλειστικής άδειας χρήσεως.....	192
4. Νομική φύση της απλής άδειας χρήσεως	193
IV. Υποχρεώσεις μερών.....	193
V. Η ερμηνεία της άδειας χρήσεως.....	195
VI. Λήξη του δικαιώματος του αδειούχου.....	195
VII. Υποάδεια χρήσεως.....	196

8. Κεφ.: Απόλεια του δικαιώματος

A. Πάροδος διάρκειας προστασίας, έκπτωση και παραίτηση	197
I. Εισαγωγή	197
II. Απόσβεση λόγω παρελεύσεως της διάρκειας προστασίας	197
III. Έκπτωση και παραίτηση.....	198
B. Παύση ισχύος	199
Γ. Ακύρωση διπλώματος	200
I. Η λειτουργία του θεσμού	200
II. Σχέση με την δίκη περί προσβολής της ευρεσιτεχνίας – αμυντική και επιθετική λειτουργία	201
III. Προϋποθέσεις.....	202
1. Γενικά	202
2. Λόγοι ακυρώσεως.....	204
3. Λόγος ακυρώσεως λόγω χορηγήσεως άληθιου διπλώματος για την ίδια εφεύρεση	205
IV. Έννομες συνέπειες	206
V. Δογματική φύση	208
VI. Βάρος αποδείξεως	209
VII. Αγωγή ακυρώσεως ως αντικείμενο διαιτησίας;.....	209

9. Κεφ.: Η προστασία της ευρεσιτεχνίας

A. Η προσβολή – γενική προσέγγιση.....	211
B. Εύρεση του αντικειμένου και πεδίου προστασίας – ερμηνεία διπλώματος	211
I. Εισαγωγικές παρατηρήσεις.....	211
II. Η ερμηνεία του διπλώματος ως μέσο.....	213
III. Βασική η διάκριση μεταξύ αντικειμένου και πεδίου προστασίας	214
IV. Πεδίο προστασίας και προσβολή	215

V. Ο κανόνας της αντικειμενικής ερμηνείας	217
VI. Ερμηνεία και εκατέρωθεν προστατευόμενα συμφέροντα.....	218
VII. Ερμηνεία του κειμένου του διπλώματος – βασική προσέγγιση.....	220
VIII. Αξιώσεις ως σημείο εκκινήσεως και αποφασιστική βάση της ερμηνείας	220
IX. Ερμηνεία προσανατολισμένη στο κείμενο και την λειτουργία των αξιώσεων	221
X. Ανάλυση και σύμπτωση τεχνικών στοιχείων ως μεθοδολογικό βήμα διαπιστώσεως της προσβολής.....	222
XI. Προσβολή με ισοδύναμα μέσα.....	224
1. Έννοια της ισοδυναμίας.....	224
2. Έλλειψη ισοδυναμίας.....	227
XII. Πόρισμα ως προς το αντικείμενο και το πεδίο προστασίας	229
XIII. Συμφωνίες για το πεδίο προστασίας	229
Γ. Η επέμβαση στις αποκλειστικές εξουσίες του δικαιούχου.....	230
Δ. Μεθοδολογικά βήματα διερευνήσεως της προσβολής	230
Ε. Αξιώσεις λόγω προσβολής	231
I. Εισαγωγικές παρατηρήσεις.....	231
1. Διάγραμμα κυρώσεων	231
2. Συστηματικές διακρίσεις αστικών αξιώσεων.....	233
II. Αστικές αξιώσεις (βασικό διάγραμμα).....	233
III. Η αξίωση παραλείψεως	234
1. Περιεχόμενο.....	234
2. Προϋποθέσεις	235
α. Συγκεκριμένη πράξη προσβολής	235
β. Κίνδυνος επαναλήψεως	236
3. Διατύπωση του αιτήματος παραλείψεως	236
IV. Αξίωση προς άρση της προσβολής	237
1. Γενικά	237
2. Ειδικές εκφάνσεις (απόσυρση, αφαίρεση, καταστροφή)	238
3. Η αξίωση δημοσιεύσεως	239
V. Αξίωση αποζημιώσεως	240
1. Γενικά	240
2. Ο υπολογισμός της ζημίας μετά την προσαρμογή στην Οδηγία 2004/48	241
3. Αξίωση ηθικής βλάβης	244
VI. Η αξίωση πληροφόρησης	245
1. Γενικά	245
2. Αξίωση παροχής πληροφοριών από τον προσβολέα με αντικείμενο αποδεικτικά στοιχεία	246

3. Αξίωση πληροφορήσεως κατά του προσβολέα ή τρίτου με αντικείμενο την προέλευση των προϊόντων και δίκτυα διανομής.....	246
VII. Η σημασία της αρχής της αναλογικότητας και τήρηση της εμπιστευτικότητας	247
XI. Ειδικά η προστασία από την εισαγωγή πειρατικών προϊόντων από τρίτες χώρες εκτός ΕΕ.....	248
XII. Ιδιαίτερα ζητήματα προσβολής.....	249
1. Προστασία δικαιώματος προσδοκίας για την χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας	249
2. Αναγνωριστική αγωγή	250
α. Γενική αναγνωριστική αγωγή	250
β. Αναγνωριστική αγωγή με αντικείμενο την μη ισχύ του ευρωπαϊκού διπλώματος στην Ελλάδα.....	250
XI. Βασικές ενστάσεις στην δίκη περί προσβολής	250
X. Υπαγωγή σε διατησία.....	251
XI. Παραγραφή	252
ΣΤ. Δικονομικά ζητήματα	252
I. Αρμοδιότητα (ν. 2943/2001)	252
II. Ενεργητική και παθητική νομιμοποίηση	253
III. Η διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων.....	253
1. Γενικά	253
2. Άλλα ασφαλιστικά μέτρα.....	254
4. Ασφαλιστικά μέτρα προστασίας αποδεικτικών στοιχείων	255
III. Ορισμένο της αγωγής- Βάρος επικλήσεως και αποδείξεως	256

10. Κεφ.: Ιδιαίτεροι τομείς: software, βιοτεχνολογία

A. Εισαγωγικές παρατηρήσεις	259
B. Ευρεσιτεχνία και προγράμματα ηλεκτρονικών υπολογιστών	260
I. Επιχειρήματα υπέρ και κατά της προστασίας με ευρεσιτεχνία	260
II. Η πρακτική του ΕΓΔΕ	263
Γ. Βιοτεχνολογία	265
I. Κοινωνική διάσταση της βιοτεχνολογίας.....	265
II. Νομοθετικές πηγές – Η Οδηγία 98/44	266
1. Η Οδηγία 98/44	266
2. Κριτική	267
3. Ο κανόνας της προστασίας.....	268
4. Οι ουσιαστικές προϋποθέσεις ευρεσιτεχνίας.....	269
5. Εκτός δικαίου της ευρεσιτεχνίας	270

α. Απλή ακολουθία DNA- ανθρώπινο σώμα στα διάφορα στάδια σχηματισμού της αναπτύξεως του.....	271
β. Διάγραμμα Ηοιτών.....	271
γ. Φυτικές ποικιλίες.....	272
δ. Φυλές ζώων.....	273
ε. Οι κυρίως βιολογικές μέθοδοι για την παραγωγή φυτών ή ζώων.....	273
6. Ειδικότερα η αντίθεση στην δημόσια τάξη και τα χρυστά ήθη...	273
III. Ειδικά οι μικροβιολογικές εφευρέσεις.....	276
IV. Οι εξουσίες του δικαιούχου επί βιοτεχνολογικών εφευρέσεων.....	277

11. Κεφ.: Ευρεσιτεχνίες φαρμάκων και συγγενείς νομικές ρυθμίσεις

A. Δίκαιο ευρεσιτεχνίας και δημόσια υγεία.....	281
B. Ευρεσιτεχνία επί φαρμακευτικών προϊόντων.....	283
I. Γενικά.....	283
II. Ειδικά η προστασία της πρώτης και της δεύτερης θεραπευτικής ένδειξης επί φαρμακευτικών ουσιών.....	285
1. Το πρόβλημα.....	285
2. Πρώτη θεραπευτική ένδειξη.....	285
3. Δεύτερη θεραπευτική ένδειξη.....	286
III. Γενόσημα φάρμακα (generics).....	287
IV. Συμπληρωματικό πιστοποιητικό προστασίας για τα φάρμακα.....	288
1. Ratio.....	288
2. Ουσιαστικές προϋποθέσεις.....	290
3. Νομική φύση.....	290
4. Περιουσιακή διάσταση και προστασία.....	291
5. Ακύρωση.....	291
Γ. Ο Καν. 141/2000 για τα ηλεγόμενα «ορφανά φάρμακα».....	292

12. Κεφ.: Το ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας

A. Εισαγωγή.....	295
I. Εισαγωγικές παρατηρήσεις.....	295
II. Το ευρωπαϊκό δίπλωμα.....	296
B. Διατάξεις ουσιαστικού δικαίου.....	297
I. Ουσιαστικές προϋποθέσεις απονομής διπλώματος ευρεσιτεχνίας.....	297
II. Επιδράσεις στο εθνικό δίκαιο.....	298
III. Διατάξεις ενιαίου δικαίου.....	300
IV. Εξουσίες, προστασία, ακύρωση.....	300
V. Τρόποι κτήσεως.....	301

Γ. Αίτηση, απονομή και ακύρωση του διπλώματος.....	302
I. Αίτηση και έρευνα	302
II. Ένδικα μέσα.....	304
III. Ακυρότητα ευρωπαϊκού διπλώματος.....	305

13. Κεφ.: Διεθνές, ευρωπαϊκό και ιδιωτικό διεθνές δίκαιο της ευρεσιτεχνίας

A. Διεθνές δίκαιο ευρεσιτεχνίας.....	307
I. Γενικά	307
II. ΔΣ Παρισίων	307
III. Συμφωνία TRIPS	308
1. Γενικά	308
2. Η βασική καινοτομία της Συμφωνίας TRIPS	310
3. Ρυθμίσεις ειδικά για την ευρεσιτεχνία.....	311
IV. Η Συνθήκη του Μονάχου για το ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας.....	311
V. Η Συνθήκη Συνεργασίας για τα Διπλώματα Ευρεσιτεχνίας	312
VI. Η Συνθήκη του Στρασβούργου	312
B. Το ευρωπαϊκό δίπλωμα ενιαίου αποτελέσματος	313
Γ. Γενικές αρχές των Διεθνών Συμβάσεων σε σχέση με την ευρεσιτεχνία.....	315
I. Η αρχή της εδαφικότητας	315
II. Αρχή της ίσης μεταχειρίσεως.....	318
III. Αρχή της ελάχιστης προστασίας	319
IV. Αρχή της προτεραιότητας	320
V. Αρχή του περισσότερου ευνοούμενου κράτους.....	320
Δ. Άμεση εφαρμογή των Διεθνών Συμβάσεων	321
E. Το ιδιωτικό διεθνές δίκαιο της ευρεσιτεχνίας.....	322
I. Εισαγωγικές παρατηρήσεις.....	322
II. Ζητήματα διεθνούς δικαιοδοσίας.....	322
III. Ζητήματα εφαρμοστέου δικαίου	324
1. Ο Καν. 854/2007 (Ρώμη II)	324
2. Εφαρμοστέο δίκαιο στις συμβάσεις με αντικείμενο ευρεσιτεχνία.....	325
3. Το ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας	326

14. Κεφ.: Πιστοποιητικό υποδείγματος χρησιμότητας

A. Έννοια και προϋποθέσεις προστασίας	327
I. Εισαγωγικά	327
II. Ομοιότητες και διαφορές από την ευρεσιτεχνία	328
III. Έννοια και προϋποθέσεις προστασίας.....	329
1. Ουσιαστικές προϋποθέσεις	329

2. Τυπικές προϋποθέσεις	330
B. Αναλογική εφαρμογή διατάξεων της ευρεσιτεχνίας – σύγκρουση δικαιωμάτων.....	331
15. Κεφ.: Know how (τεχνογνωσία)- συμβάσεις μεταφοράς τεχνογνωσίας	
A. Η έννοια του know how (τεχνογνωσίας).....	333
I. Προσπάθεια ορισμού.....	333
II. Το know how ως ατελής άυλο αγαθό.....	334
III. Η μυστική τεχνογνωσία – εννοιολογικά στοιχεία.....	334
IV. Σημασία για την επιχείρηση στην ανταγωνιστική διαδικασία	338
V. Ένταξη από συστηματική άποψη στην επιχείρηση	339
VI. Σχέση προς τα δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας, ειδικά προς την ευρεσιτεχνία	339
1. Βασική σχέση προς το δικαίωμα της ευρεσιτεχνίας	339
2. Αρνητική οριοθέτηση	341
B. Νομική φύση και προστασία	341
I. Νομική φύση.....	341
II. Παρεχόμενη προστασία.....	342
III. Αδικοπρακτική και συμβατική προστασία της τεχνογνωσίας	342
IV. Ειδικά η συμβατική προστασία μέσω ειδικών ρητρών μυστικότητας ...	344
V. Συνέπειες από την παράβαση της μυστικότητας.....	345
VI. Η τεχνογνωσία ως αντικείμενο συναλλαγής	345
1. Γενικά	345
2. Μεταβίβαση	346
3. Άδεια χρήσεως (know how license)	347
VII. Συνταγματική προστασία του (μυστικού) know how;	349
Γ. Οι συμβάσεις μεταφοράς τεχνολογίας στο ν. 1733/1987	349
I. Έννοια και μορφές.....	349
II. Μεταφορά τεχνολογίας και δίπλωμα ευρεσιτεχνίας.....	351
III. Τύπος	352
Βιβλιογραφία	353
Ευρετήριο	367